

Anexa 2.

FIȘA DISCIPLINEI*

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
Facultatea	Științe Socio-Umane
Departament	Psihologie
Domeniul de studiu	Psihologie
Ciclul de studii	Master
Specializarea	PSIHOLOGIE CLINICĂ, CONSILIERE PSIHOLOGICĂ ȘI PSIHOTERAPIE

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Psihopatologie clinică și psihiatria copilului și adolescentului. Elemente de psihofarmacologie			
Codul cursului	Tipul cursului	An de studiu	Semestrul	Număr de credite
38-04-21-107	Obligativ	1	2	7
Tipul de evaluare	Categoriza formativă a disciplinei (DF=fundamentală.; DD=domeniu; DS=specialitate; DC=complementară)			
Examen				
Titular activități curs	Conf.univ.dr. Corneliu Moșoiu			
Titular activități seminar / laborator/ proiect	Conf.univ.dr. Corneliu Moșoiu			

3. Timpul total estimat

Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total
2	1			3
Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ				
Curs	Seminar	Laborator	Proiect	Total (NOAD _{sem})
28	14			42

Distribuția fondului de timp pentru studiu individual		Nr.ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		56
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		36
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		32
Tutoriat:		7
Examinări:		2
Total ore alocate studiului individual (NOSI _{sem})		133
Total ore pe semestru (NOAD _{sem} + NOSI _{sem})		175

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Discipline necesar a fi promovate anterior	
Competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

De desfășurare a cursului	Sală dotată cu PC/laptop conectat la internet și videoproiector, tablă
---------------------------	--

De desfășurare a sem/lab/pr	Sală dotată cu PC/laptop conectat la internet și videoproiector, tablă
-----------------------------	--

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> -De cunoaștere aprofundată a ariei de specializare (psihopatologie clinică și psihiatrie, psihologie clinică, psihofarmacologie); -Cunoașterea modalităților evaluative și de intervenție în principalele categorii nosologice; -Utilizează cunoștințele de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi, în contexte mai largi asociate domeniului; - Utilizarea adecvată a limbajului specific în comunicarea cu medii profesionale diferite; - Elaborarea de proiecte profesionale/de cercetare utilizând un spectru variat de metode de cercetare calitativă și cantitativă;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> -Dezvoltarea gândirii critice, respectarea cerințelor etice în domeniu; -Executarea unor sarcini profesionale complexe în condiții de autonomie și independență profesională; -De autocontrol al procesului de învățare, de diagnoză și de analiză reflexivă a propriilor nevoi de formare; -De a lucra în echipe interdisciplinare;

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Dobândirea de cunoștințe specifice privind psihopatologia clinică și formarea unor abilități și competențe privind evaluarea psihopatologiei adultului prin metode validate științifice
Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - cunoașterea noțiunilor de: normalitate, anormalitate, simptom, sindrom, episod, tulburare, boală și defect din perspectiva psihopatologiei - cunoașterea problematicii psihopatologiei prin prezentări și studii de caz; - exersarea abilităților de evaluare clinică - asimilarea modalităților evaluative în principalele categorii nosologice specifice psihopatologiei copilului și adolescentului - dezvoltarea abilităților de utilizare a metodelor și tehnicilor de investigație și evaluare a funcțiilor psihice și a personalității - realizarea unor rapoarte de evaluare clinică a psihopatologiei copilului și adolescentului - dezvoltarea abilităților de evaluare a interacțiunii dintre medicația psihotropă și nivelul simptomatologiei

8. Conținuturi

Curs		Nr. ore
Curs 1	Psihopatologia copilului și adolescentului: delimitări conceptuale; Modele de patogeneză. Principalele sisteme de diagnostic în psihopatologia copilului și adolescentului. Aspecte etice în psihopatologia copilului și adolescentului.	2
Curs 2	Principalele unități sindromatice și episoade din psihopatologia copilului și adolescentului. Calitatea vieții în contextul tulburărilor mintale.	2
Curs 3	Tulburările de spectru autist. Spectrul psihotic la copil și adolescent	2
Curs 4	Tulburările cu deficit de atenție. Agresivitatea și tulburările de conduită.	2
Curs 5	Copilul abuzat și neglijat și condiții în legătură cu o psihotraumă.	2
Curs 6	Tulburarea de stres posttraumatic. Tulburările de deprivare sau maltratare	2

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Curs 7	Tulburările afective și riscul suicidar la copil și adolescent. Tulburările de anxietate la copil și adolescent.	2
Curs 8	Tulburări în legătură cu adicția comportamentală sau la substanță	2
Curs 9	Tulburări în legătură cu condiții medicale la copil și adolescent. Tulburări de somatizare.	2
Curs 10	Psihofarmacologia pentru psihologi: paradigme și delimitări conceptuale.	2
Curs 11	Psihofarmacologie: interacțiunea substanțelor psihoactive cu sistemele biologice. Sisteme de neurotransmițători.	2
Curs 12	Psihofarmacologie clinică. Indicații terapeutice ale principalelor clase de medicație psihotropă.	2
Curs 13	Psihofarmacologie clinică. Indicații terapeutice ale principalelor clase de medicație psihotropă.	2
Curs 14	Psihofarmacologie clinică. Complanța la tratament. Aspecte etice ale tratamentului psihofarmacologic.	2
Total ore curs:		28
Seminar/Laborator		Nr. ore
Sem 1	Conceptualizare și operaționalizare în psihopatologie și psihiatrie. Metode validate științific de investigație în psihopatologie. Aspecte etice ale evaluării clinice. Studiu de caz.	2
Sem 2	Tulburarea de spectru autist. Prezentare de caz. Studiu de caz.	2
Sem 3	Anxietatea și episoadele afective la copil și adolescent. Prezentare de caz. Studiu de caz.	2
Sem 4	Tulburările somatoforme și tulburările disociative. Prezentare de caz. Studiu de caz.	2
Sem 5	Tulburările de conduită. Prezentare de caz. Studiu de caz.	2
Sem 6	Tulburări datorate cauzelor medicale sau adicțiilor. Prezentare de caz. Studiu de caz.	2
Sem 7	Psihofarmacologie clinică. Aplicații și studii de caz.	2
Total ore seminar/laborator		14

Metode de predare

Expunerea, conversația euristică, prelegerea, problematizare
Studiul de caz, prezentări de caz, materiale video

Bibliografie

Referințe bibliografice recomandate	Cărți
	Enea, V., Dafinoiu, I. (2017). Evaluarea psihologică. Manualul psihologului clinician, Ed. Polirom. Iași.
	Paris L. (2015). Ghidul DSM -5 pentru clinicianul inteligent
	David, D. (2012). Psihologie clinica și psihoterapie. Fundamente. Editura Polirom, Iași
	Lazărescu M. (2010). Bazele Psihopatologiei Clinice, Editura Academiei Române, București
	Moșoiu C. (2014) – Bazele psihopatologiei, 2 vol., Editura Universității "Lucian Blaga" din Sibiu
	Mircea T. (2004) – Tratat de psihopatologie și sănătate mentală a copilului și adolescentului, Ed. Artpress, Timișoara

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

	<p>Stahl, S. M., & Stahl, S. M. (2013). Stahl's essential psychopharmacology: neuroscientific basis and practical applications. Cambridge university press.</p>
	Manuale de diagnostic
	<p>ZERO TO THREE (2010) - Clasificarea diagnostică a sănătății mentale și a tulburărilor de dezvoltare ale copilăriei timpurii: Ediție revizuită (DC:0-3R), Cluj-Napoca, Editura RTS.</p> <p>* * * ICD 10 (Clasificarea Internațională a Maladiilor)</p> <p>* * * DSM 5 (Manual de diagnostic și statistică)</p>
	Articole
	<p>Pontillo, M., Guerrera, S., Santonastaso, O., Tata, M. C., Aversa, R., Vicari, S., & Armando, M. (2017). An Overview of Recent Findings on Social Anxiety Disorder in Adolescents and Young Adults at Clinical High Risk for Psychosis. <i>Brain sciences</i>, 7(10), 127. doi:10.3390/brainsci7100127 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5664054/pdf/brainsci-07-00127.pdf</p> <p>Livingston, L. A., & Happé, F. (2017). Conceptualising compensation in neurodevelopmental disorders: Reflections from autism spectrum disorder. <i>Neuroscience & Biobehavioral Reviews</i>, 80, 729-742. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0149763417301732?via%3Dihub</p> <p>Vidal-Ribas, P., Brotman, M. A., Valdivieso, I., Leibenluft, E., & Stringaris, A. (2016). The Status of Irritability in Psychiatry: A Conceptual and Quantitative Review. <i>Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry</i>, 55(7), 556–570. doi:10.1016/j.jaac.2016.04.014 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4927461/pdf/main.pdf</p> <p>Gibson, L. E., Alloy, L. B., & Ellman, L. M. (2016). Trauma and the psychosis spectrum: A review of symptom specificity and explanatory mechanisms. <i>Clinical psychology review</i>, 49, 92–105. doi:10.1016/j.cpr.2016.08.003 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5157832/pdf/nihms814597.pdf</p> <p>Hallett M. (2016). Functional (psychogenic) movement disorders - Clinical presentations. <i>Parkinsonism & related disorders</i>, 22 Suppl 1(0 1), S149–S152. doi:10.1016/j.parkreldis.2015.08.036 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4662613/pdf/nihms722511.pdf</p> <p>Perez, D. L., & LaFrance, W. C., Jr (2016). Nonepileptic seizures: an updated review. <i>CNS spectrums</i>, 21(3), 239–246. doi:10.1017/S109285291600002X https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5438261/pdf/nihms-753593.pdf</p> <p>Verdolini, N., Agius, M., Ferranti, L., Moretti, P., Piselli, M., & Quartesan, R. (2015). The State of the Art of the DSM-5 "with Mixed Features" Specifier. <i>TheScientificWorldJournal</i>, 2015, 757258. doi:10.1155/2015/757258 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4562096/pdf/TSWJ2015-757258.pdf</p> <p>Mikita, N., & Stringaris, A. (2013). Mood dysregulation. <i>European child & adolescent psychiatry</i>, 22 Suppl 1(Suppl 1), S11–S16. doi:10.1007/s00787-012-0355-9 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3560944/pdf/787_2012_Article_355.pdf</p>
Referințe	Cărți/tratate

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

bibliografice suplimentare	Kaplan H.J., Sadock B.J. (2017). Comprehensive Textbook of Psychiatry, Ed.10, Lippincott Williams and Willkins, Baltimore.	
	Giosan C.(2017). Psihopatologie evoluționistă, Editura Trei, București	
	Muse, M., & Moore, B. A. (Eds.). (2012). Handbook of clinical psychopharmacology for psychologists. John Wiley & Sons.	
	Robinson B.(2010). Psihologie clinică: de la inițiere la cercetare, Editura Polirom, Iași	
	Manuale de diagnostic	
	* * * OPD2 (Manual de diagnostic psihodinamic operaționalizat)	
	* * * DC 0-3R (Manual de criterii de diagnostic 0-3 ani, revizuit)	
	* * * RdoC (Research Domain Criteria)	
Resurse online	Stahl's Essential Psychopharmacology 4th Edition https://stahlonline.cambridge.org/essential_4th.jsf	
	Baza de date Pubmed/Medline https://www.ncbi.nlm.nih.gov/	
	Medical Psychology https://www.amphome.org/MedPsychDef.pdf https://amphome.org/wordpress/	
	Psychopharmacology Examination for Psychologists https://cdn.ymaws.com/www.asppb.net/resource/resmgr/pep/PE_P_Candidate_Handbook.pdf	
	RdoC (Research Domain Criteria) https://www.nimh.nih.gov/research/research-funded-by-nimh/rdoc/index.shtml	
	ICD 10 (Clasificarea Internațională a Maladiilor) https://icd.who.int/browse10/2016/en	
	Geen R. Human aggression https://www.mheducation.co.uk/openup/chapters/0335204716.pdf	
	Anderson C., Bushman B. Human aggression http://www.psych.purdue.edu/~willia55/392F-'06/AndersonBushman.pdf	
	Articole	
	Lake, J. I., Yee, C. M., & Miller, G. A. (2017). Misunderstanding RdoC. <i>Zeitschrift fur Psychologie</i> , 225(3), 170–174. doi:10.1027/2151-2604/a000301 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6510511/pdf/nihms-991689.pdf	
	Lilienfeld, S. O., & Treadway, M. T. (2016). Clashing Diagnostic Approaches: DSM-ICD Versus RdoC. <i>Annual review of clinical psychology</i> , 12, 435–463. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5154554/pdf/nihms-831439.pdf	

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

		<p>Shankman, S. A., & Gorka, S. M. (2015). Psychopathology research in the RDoC era: Unanswered questions and the importance of the psychophysiological unit of analysis. <i>International journal of psychophysiology : official journal of the International Organization of Psychophysiology</i>, 98(2 Pt 2), 330–337. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4497934/pdf/nihms654881.pdf</p> <p>Wade, M., Prime, H., & Madigan, S. (2015). Using Sibling Designs to Understand Neurodevelopmental Disorders: From Genes and Environments to Prevention Programming. <i>BioMed research international</i>, 2015, 672784. doi:10.1155/2015/672784 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4518166/pdf/BMR12015-672784.pdf</p>
		<p>Regier, D. A., Kuhl, E. A., & Kupfer, D. J. (2013). The DSM-5: Classification and criteria changes. <i>World Psychiatry</i>, 12(2), 92-98. https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/wps.20050</p>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

-Se realizează prin contacte periodice cu aceștia în vederea analizei problemelor.
-Conținuturile predate sunt în acord cu formarea competențelor profesionale și transversale asumate de programul de master. Informațiile transmise sunt în acord cu reglementările în vigoare care fundamentează și reglementează exercitarea profesiei de psiholog în România.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Ponderea în nota finală	Obs.**
Curs	Evaluarea cunoștințelor	-evaluare online	50%	CEF
Seminar	- prezența activă la seminarii - elaborarea unor studii de caz - susținerea proiectului	-evaluare online	50%	CEF

Standard minim de performanță

-Promovarea este condiționată de obținerea notei 5 la studiile de caz/proiect/evaluări pe parcurs
-Prezentarea la examen este condiționată de realizarea a minim 50% din punctajul maxim alocat evaluărilor din timpul semestrului

(*) Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

(**) CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen;
CEF - condiționează evaluarea finală;

Data completării: 24.09.2020

Data avizării în Departament: 28.09.2020

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
--	--	-----------

ULBS

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

Titular disciplină	Conf.univ.dr. Corneliu MOȘOIU	
Director de departament	Conf.univ.dr. Mihaela BUCUȚĂ	